

PLO Analyse

Mange solopraksis er samarbejdspraksis

Hovedbudskaber

- Regeringen har i sit udspil ”En læge tæt på dig” angivet et mål om, at mindst 70 pct. af praksis i 2020, mindst 80 pct. i 2025 og mindst 90 pct. i 2030 skal være flermandspraksis
- Antallet af solopraksis har været faldende de seneste år og lå på 48 pct. i 2018
- Ud af de 48 pct. er 23 procentpoint – eller næsten halvdelen - samarbejdspraksis, hvor lægerne deler lokaler eller personale med andre læger, som de samarbejder med
- Hvis samarbejdspraksis opfattes som flermandspraksis, vil målsætningen om mindst 70 pct. flermandspraksis i 2020 allerede være opfyldt

Baggrund

I juni 2018 kom regeringen med en plan for almen praksis med udspillet ”En læge tæt på dig”. Heri blev der blandt andet opstillet en række mål for almen praksis.

Et af disse mål var, at der skulle være en større andel af flermandspraksis i fremtiden. Konkret skulle mindst 70 pct. af landets praksis være flermandspraksis i 2020. I 2025 skulle de udgøre mindst 80 pct. og i 2030 mindst 90 pct. Regeringen ønsker flere læger, der indgår i faglige fællesskaber med andre læger.

I 2018 opgør regeringen antallet af solopraksis til 48,7 pct.

Men en stor del af de solopraksis, regeringen ønsker at reducere, indgår allerede i faglige fællesskaber med andre læger, idet de er organiseret som såkaldte samarbejdspraksis, hvor man ofte har valgt at adskille de enkelte lægers økonomi, men eksempelvis deler lokaler, it-udstyr eller medarbejdere og således samarbejder på næsten lige fod med læger organiseret i kompagniskabspraksis.

Fald i antallet af solopraksis

PLO har i en tidligere PLO Analyse ”Flere læger vælger at arbejde i kompagniskab”¹ vist, at antallet af læger, der er i solopraksis, er faldende. I 1978 var 50 pct. af lægerne i solopraksis, i 2018 er den tilsvarende andel faldet til 27 pct.

En anden måde at anskue udviklingen på er ved at se på antallet af praksis inden for de enkelte praksistyper, som regeringen gør i sit udspil. Her er udviklingen også gået stærkt de seneste år. I 2015 var 1.044 praksis solopraksis ud af i alt 1.991 praksis, svarende til ca. 52 pct. mens det tilsvarende antal i 2018 var 876 ud af i alt 1.829 praksis, svarende til 48 pct.²

Hovedårsagen til, at der bliver færre solopraksis, er, at nye praktiserende læger anser gode kollegaer som meget vigtige, når de overvejer at købe praksis³, og derfor i højere grad tiltrækkes af at nedsætte sig i kompagniskaber eller alternativt i samarbejdspraksis. Det viser en medlemsundersøgelse fra Forum for Yngre Almen Medicinere (FYAM) blandt kommende almen medicinere.

PLO har tidligere undret sig over, at regeringen opstiller mål for antallet af solopraksis i sit udspil. Regeringen får med målsætningen stillet det op, som om det er forkert at være patient i en solopraksis. Det er ikke en holdning, PLO deler.

Der kan for patienten være fordele og ulemper ved forskellige typer af praksis. I en solopraksis kommer patienten ind til den samme læge. Til gengæld risikerer patienten, at lægen kan have lukket enkelte dage, ligesom sololægen også skal holde lidt sommerferie. I et praksisfællesskab dækker lægerne typisk ind for hinanden i ferieperioder.

I nogle dele af landet kan det give bedre mening kun at have en læge i en solopraksis, idet lægen er tættere på, hvor borgerne bor, end hvis lægerne gik sammen i større fællesskaber længere væk fra patienternes bopæl. Samtidig er det at være sololæge ikke en hindring for at kunne tage nye opgaver, idet solopraksis på linje med andre praksis kan ansætte hjælpepersonale og derved løse flere opgaver i sundhedsvæsenet.

Der kan være forskel på, hvad man som både læge og patient foretrækker, og derfor er det godt, at der flere praksisformer at vælge imellem.

Lidt under halvdelen af solopraksis er samarbejdspraksis

Det er misvisende at bruge antallet af solopraksis som udtryk for praksis, der ikke har faglige fællesskaber og samarbejder med andre læger, da der særligt i samarbejdspraksis er en stor grad af samarbejde og faglige fællesskab mellem de

---

¹ https://www.laeger.dk/sites/default/files/plo_analyse_flere_vaelger_at_arbejde_i_kompagniskab.pdf

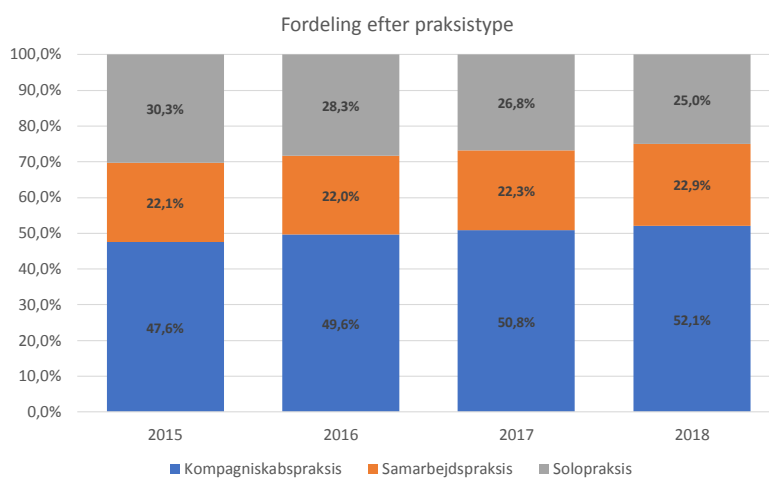
² Tal er hentet fra Yderegisteret.

³ https://www.laeger.dk/sites/default/files/plo_analyse_flere_vaelger_at_arbejde_i_kompagniskab.pdf

læger, der indgår i samarbejdet. Det er derfor interessant at se på, hvor mange solopraksis, der fungerer som samarbejdspraksis.

Regionerne ligger ikke inde med særlige opgørelser af samarbejdspraksis i de enkelte regioner, men anfører, at et kendetegn ved samarbejdspraksis er, at de ofte befinder sig på samme adresse, hvorfor regionerne i opgørelsesøjemed har brugt klinikernes adresser til at identificere antallet af samarbejdspraksis på.

Metoden med at se på sammenfald i adresser viser, at lidt over 4 ud af 10 solopraksis i 2015 var samarbejdspraksis. Dette tal stiger i takt med, at der bliver færre solopraksis, således at det var næsten halvdelen af solopraksis i 2018, der var samarbejds-

praksis. Dermed bliver andelen af ”rene” solopraksis – der dermed ikke er samarbejdspraksis - ca. 25 pct. i 2018. Kompagniskaber udgør ca. 52 pct., mens samarbejdspraksis udgør 23 pct.

Andelen på mellem 40 og 50 pct. svarer meget godt til andre opgørelser af antallet af samarbejdspraksis. Eksempelvis foretog PLO i 2017 en medlemsundersøgelse, hvor andelen af praksis, der delte personale med andre praksis, blev beregnet til 41 procent af alle solopraksis.

Opgørelsen viser også, at antallet af ”rene” solopraksis er faldet med 5 procentpoint fra 2015 til 2018, mens andelen af samarbejdspraksis ligger på samme niveau i samme periode. Det skal dog bemærkes, at det samlede antal samarbejdspraksis er faldet beskedent i perioden.

Opfylder allerede mål for 2020

Adskilles samarbejdspraksis og solopraksis i opgørelsen, vil regeringens mål om, at mindst 70 pct. af alle praksis skal være flermandspraksis i 2020, allerede i dag være opfyldt.

Fortsætter den nuværende udvikling de kommende år, når nye praktiserende læger vælger at gå sammen i kompagniskaber eller samarbejdspraksis, vil målsætningerne for 2025 og 2030 også opfyldes.

